

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Γράφει η Έφη Πουλάκου-Ρεμπελάκου

12 ΓΑΤΟ-ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

Στη μνήμη των μεγαλύτερων σε ηλικία βασιλεύει το αγαπημένο παραμύθι του *Παπουτσωμένου Γάτου* που ήταν τόσο ικανός, ώστε να χαρίσει στον αγαπημένο του κύριο δύναμη, πλούτο και το χέρι μιας πριγκίπισσας. Είναι έργο του Γάλλου Ακαδημαϊκού Charles Perrault (1628-1703) και δημοσιεύθηκε το 1697 για πρώτη φορά μαζί με άλλα πασίγνωστα παραμύθια (*Ωραία Κοιμωμένη*, *Κοκκινοσκουφίτσα*, *Σταχτοπούτα*) σε ένα συλλογικό τόμο, που εκδόθηκε στο Παρίσι. Ο *Παπουτσωμένος Γάτος* (*Le Chat Botté*) μεταφράστηκε το 1729 στα αγγλικά (*Puss in Boots*) και στους αιώνες που πέρασαν διαβάστηκε σε όλες τις γλώσσες του κόσμου και υιοθετήθηκε από τον κινηματογράφο, την τηλεόραση, τα κινούμενα σχέδια, ακόμη και το μπαλέτο (εμφανίζεται στην Τρίτη πράξη του έργου του Tchaikovsky *Η Ωραία Κοιμωμένη*). Για τους πιο μικρούς αναγνώστες στη χώρα μας κυκλοφορούν 94 εκδόσεις του παραμυθιού. Άλλα απευθύνονται σε νήπια (με αυτοκόλλητα, puzzle, ζωγραφιές) και άλλα σε μεγαλύτερα παιδιά με ωραίες εικονογραφήσεις και το αυθεντικό κείμενο. Μπορεί κανείς να θαυμάσει την εικονογράφηση και τα ωραία εξώφυλλα

.Οι γάτοι, βέβαια, ζουν μαζί μας εδώ και 9000 χρόνια και αποτελούν αγαπημένους συντρόφους για μεγάλο μέρος του πληθυσμού. Φαίνεται όμως ότι τα αγαπημένα τετράποδα συμμετέχουν με την παρουσία τους στις σελίδες πάρα πολλών βιβλίων, εμβληματικές φιγούρες που διακρίνονται, όχι για τα κατορθώματα και την εκπαίδευση που επιτυγχάνουν οι σκύλοι, αλλά για τη διακριτική και αθόρυβη παρουσία τους στη ζωή μας και στο σπίτι μας που αποτελεί και το δικό τους βασίλειο (σπιτόγατοι). Χαρακτηριστική η υπέροχη συμβίωσή τους με τους συγγραφείς, τους ποιητές και τους ανθρώπους των γραμμάτων. Πολυάριθμα τα παραδείγματα συγγραφέων που αποζητούσαν μόνο τη δική τους παρέα κατά τις ώρες της έμπνευσης. Η Patricia Highsmith, δημιουργός του κ. Ριπλέι εξηγεί: *Οι γάτες δίνουν στους συγγραφείς κάτι που οι άνθρωποι δεν μπορούν: συντροφιά χωρίς απαιτήσεις και επεμβάσεις*. Ο Ernest Hemingway, φημισμένος γατόφιλος, άφησε με ειδικό όρο στη διαθήκη του κληροδότημα να φιλοξενούνται στο Hemingway Museum που βρίσκεται

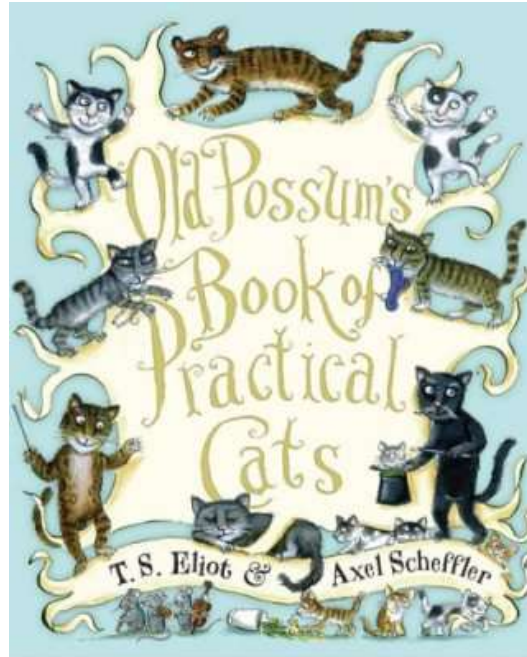
στο Key West στη Florida, 60 γάτοι (πολλοί από τους οποίους μέχρι σήμερα φέρουν ονόματα από ήρωές του ή φίλους και φίλες).

Μεταξύ των μεγάλων συγγραφέων ξεχωρίζουν και οι δύο Νομπελίστες James Joyce και Thomas Stearns Eliot. Ο πρώτος άφησε ένα γλυκύτατο γράμμα στον τότε (1936) 4χρονο εγγονό του που βρέθηκε πρόσφατα ανάμεσα σε ξεχασμένα χαρτιά και εκδόθηκε το 2012 και στα ελληνικά (*Οι γάτες της Κοπεγχάγης*). Ο δεύτερος κληρονόμησε την αγάπη του για τους γάτους από τον ιερέα πατέρα του που ως ερασιτέχνης ζωγράφος συνήθιζε να τους απαθανατίζει σε πίνακες. Δυο από αυτούς τους πίνακες, όπως μαρτυρεί ο μεταφραστής του Γιώργος Σεφέρης, είχε μαζί του στο σπίτι του. Είναι ο ποιητής του έργου (*Εγχειρίδιο πρακτικής γατικής του Γερο-Πόσουμ*), [εικόνα 1] από το οποίο προέκυψε το διάσημο μιούζικαλ *Cats* που παίζεται περισσότερο από 20 χρόνια στο Λονδίνο, τη Νέα Υόρκη και σε όλο τον κόσμο. Τα δύο αυτά βιβλία απευθύνονται κυρίως στους ενήλικες. Για ενήλικες και το ελληνικό μυθιστόρημα της Λένας Διβάνη *Εγώ ο Ζάχος Ζάχαρης*.

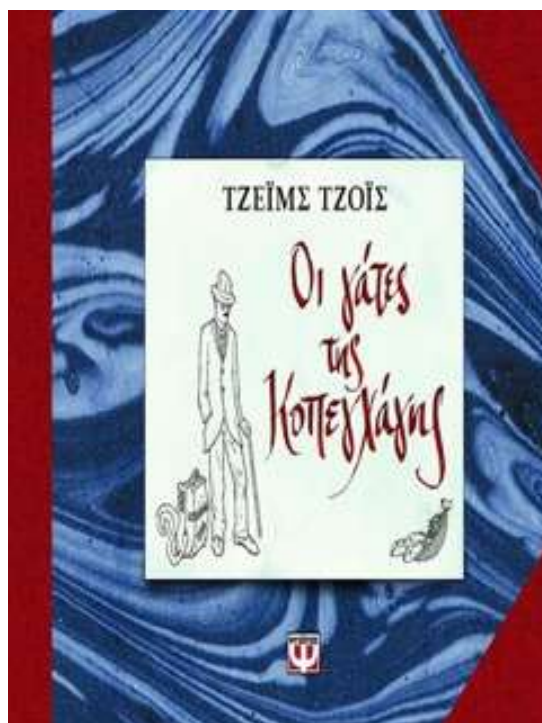
Ποικιλία όμως βιβλίων για παιδιά με ήρωες γάτους υπάρχουν στα ελληνικά βιβλιοπωλεία. Οι Έλληνες γατόφιλοι συγγραφείς είναι πολλοί. Ενδεικτικές οι αναφορές μας και οι μικροί φίλοι μπορούν μόνοι τους να εμπνευσθούν από την εξαιρετική εικονογράφηση που συνοδεύει τα περισσότερα. Η Παυλίνα Παμπούδη με το *Γατολόγιο*, ο Χρήστος Μπουλώτης με τη σειρά των γάτων του (ξεχωρίζω τα *Ο γάτος της οδού Σμολένσκη*, *Ο Συνεφόγατος* [εικόνα 2], « *Η σκυλίσια ζωή του γάτου Τζον Αφεντούλη* (Βραβείο Αναγνωστών Περιοδικού «Διαβάζω» [εικόνα 3] και το *Ο ρομαντικός γάτος του βυθού*) [εικόνα 4], ο Ευγένιος Τριβιζάς με το *Η τελευταία μαύρη γάτα*, και ο Μάρκος Βενιέρης (*Σούπερ γάτοι, σούπα σκύλοι*). Ο ευρηματικότερος Ευγένιος Τριβιζάς δάνεισε στα ΕΛΤΑ το χαρακτήρα του γάτου Ερμιμίκου Πις-Φις για να απαντά στα γράμματα που στέλνουν τα παιδιά στον Άγιο Βασίλη. Όσοι υπήρξαμε αναγνώστες του ιστορικού περιοδικού *Η Διάπλασις των Παίδων* θυμόμαστε τον ήρωα από το μυθιστόρημα *Οι πειρατές της καμινάδας* που δημοσιευόταν σε συνέχειες πριν 40 περίπου χρόνια.

Οι προτάσεις μας για γατόφιλους γονείς και γατόφιλα παιδιά ή και εκείνους που είναι γατόφιλοι και δεν το γνωρίζουν:

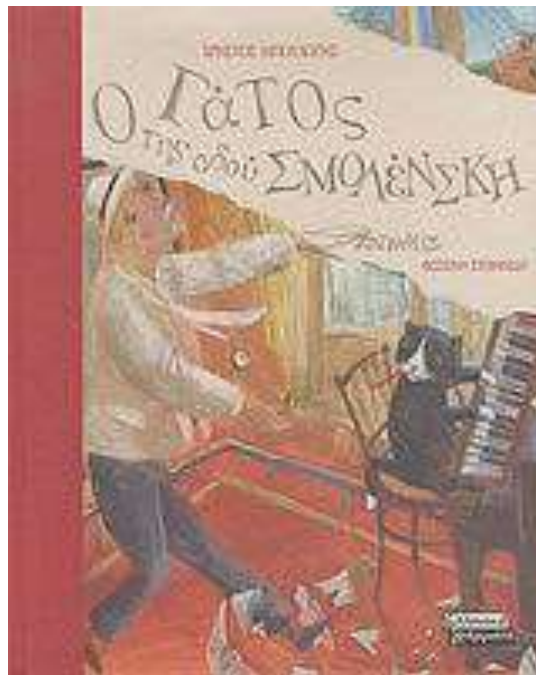
1. T.S. Eliot: *Old Possum's Book of Practical Cats* (Δίγλωσση έκδοση-Ελληνική και Αγγλική, Εγχειρίδιο πρακτικής γατικής του Γερο-Πόσουμ. Μετάφραση Π. Παμπούδη & Γ. Ζέρβας) εκδ. Άγρα, 2005

2. Joyce J. *Οι γάτες της Κοπεγχάγης* (Μετάφραση Γ-Ι Μπαμπασάκης, εικονογράφηση Casey Sorrow) εκδ. Ψυχογιός, 2012

3. Μπουλώτης Χ. *Ο γάτος της οδού Σμολένσκη* (εικονογράφηση Φ. Στεφανίδη)
εκδ. Ελληνικά Γράμματα, 2007

4. Παμπούδη Π. *Γατολόγιο. Ελληνο-γατικό & Γατο-ελληνικό λεξικό. Ελληνογατικοί διάλογοι.* (Εικονογράφηση Π. Παμπούδη) εκδ. Ροές, 2002

5. Τριβιζάς Ε: *Η τελευταία μαύρη γάτα* (εικονογράφηση Steven West) εκδ. Μεταίχμιο, 2012

6. Ζαρόκωστα Κ. *Όσο υπάρχουν γάτοι* (εικονογράφηση Σπύρος Γούσης) εκδ. Καστανιώτης, 2000

7. Βενιέρης Μ. *Σούπερ γάτοι, σούπα σκύλοι* (εικονογράφηση Σπύρος Γούσης)
εκδ. Μίνωας, 2007

8. Froelich F. *365 γατοϊστορίες* (Μετάφραση Π. Παναγιωτοπούλου)
εικονογράφηση Maan Jansen, εκδ. Μάλλιαρης-Παιδεία Θεσ/νίκη 2004

9. Perrault C. Le chat botté (μετάφραση Μαρία Παπαγιάννη, εικονογράφηση Melanie Grandgirard) εκδ. Πατάκης, 2012
10. Perrault C. Le chat botté (μετάφραση Δήμητρα Δότση, εικονογράφηση Roberto Molino) εκδ. Modern Times, 2008 [εικόνα 13]
11. Perrault C. Le chat botté εκδ. Ποταμός 2003 (μετάφραση Όλγα Λαζοπούλου, εικονογράφηση Giuliano Lunelli) [εικόνα 14]
12. Perrault C. Le chat botté (μετάφραση Ερμιόνη Σακελλαροπούλου, εικονογράφηση Scot Gustavson) εκδ. Α. Λιβάνη 2005

